

1959 m. gegužės 4 d. naktį Šilalės r. Buišių k. (dabar – Šilalės r. sav.) gyventojas Kazio Nogniaus namuose KGB operatyvinė grupė nušovė 2 paskutinius Šilalės krašto Kęstučio apygardos partizanus. Žuvo **Petras Oželis-Jaunutis ir **Feliksas Urbonas-Algirdas**.**

„1959 m. gegužės 3 d. vakarą Šilalės rajono Buišių kaimo gyventojas Petras Nognius atvedė du partizanus pas savo pusbrolių Kazimierą Nognių. Sunerimo jo žmona Vanda. Prisiminė, kaip kartą, apsilankiusi pas Petro žmoną, iš kito kambario išgirdo: „Kam ponas tokius brangius saldinius ir tokius saldžius gėrimus atvežei“. Pasirodo – pas juos lankydavosi saugumiečiai. O Petras Nognius išgėręs dažnai eidavo su partizanais į žygį. Buvo saugumo užverbuotas.

Ir štai Petras Nognius paskutinius du Šilalės rajono partizanus atvedė pas pusbrolių, o savo sūnų Praną Nognių pasiuntė į Kvėdarną pranešti saugumui. Netrukus Šilalės saugumas apsupo Kazimiero Nogniaus sodybą, apšvietė ją. Kaimynai manė, kad dega Nognių sodyba, bet rytą pamatė, kad sodyba tebestovi. Prasidėjo mūšis. Moterys su vaikais spėjo išbėgti. Kazimierą Nognių sugavę saugumiečiai spardė, grasino uždegti namą. Pasipylė kulkosvaidžių ir automatų serijos. Partizanai stipriai atsišaudė. Ir dabar tebėra kulkų žymės. Saugumiečių buvo daug. Netrukus iš Klaipėdos atvyko pilna mašina pasieniečių. Feliksas Urbonas bandė išsiveržti iš namo, bet jį pervėrė automato serija. Petras Oželis iš karto atsišaudė nuo aukšto, paskui nulipęs bandė prasiveržti pro langą. Sužeistas prie lango su rankšluosčiu, matyt, šluostėsi kraują. Iš visų pusių lėkė kulkos – lubos buvo kulkų išvarpytos. Petras Oželis bandė išbėgti atsišaudydamas pro duris, bet sukniubo sunkiai sužeistas. Išiveržė į namą saugumiečiai spardė merdintį partizaną, tyčiojosi, siūlė samagono. Partizanas amžinai užmerkė akis.

Kazimierą Nognių ir jo žmoną Vandą išsivežė į Šilalę tardymui. Vertė atpažinti partizanus, kuriuos buvo pametę daržinėje prie saugumo. Paskui dar ilgai tardė Kazimierą ir Vandą Nognius Šilalėje, Kvėdarnoje, Švėkšnoje. Vėliau Kazimierą Nognių, sirgusį vėžiu ir gulintį Klaipėdos ligoninėje, saugumietis Gudavičius tardė sakydamas: „Nogniau, neišnešk paslapties! Tau vėžys. Tu vis tiek mirsi. Banditus maitini!“ Kazimieras Nognius nieko neišdavė ir savo paslaptį nusinešė į amžinybę“.

Kęstutis Balčiūnas „Paskutinis mūšis“,
Tremtinys, 1999 10, Nr. 14 (29)

„Praėjo keletas savaitių po partizanų Oželio ir Urbono nužudymo.

Vėl tas pats miškas. Prie kiek tolėliau nuo kruvinos dramatos vietos esančios Nogniaus sodybos buvo vėlai vakare surengta pasala. Deja, nežinomiems keršytojams, surengusiems pasalą, nepasisėkė.

Motociklu tą vakarą miško keliuku važiavo ne eigulys Nognius, o jo sūnus, kuris ir buvo likviduotas. Atvykusi į įvykio vietą, operatyvinė grupė pasalos vietoje surado tik keletą tuščių gilzių ir dviejų vyriškių pėdsakus. [...]

Nuo 1959 metų iki 1991 metų taip ir nepavyko KGB nustatyti keršto vykdytojų...“

Vilius Baltinas „Kas atkeršijo už partizanų mirtį?“,
Lietuvos darbininkas, 1991, Nr. 11

Kryžius toje vietoje buvusioje K. Nogniaus sodyboje 1959 m. gegužės 4 d. naktį žuvusiems paskutiniams Šilalės krašto partizanams P. Oželiui-Jaunučiui ir F. Urbonui-Algirdui atminti. Bendras kryžiaus ir atminimo lentelės jame vaizdas. Šilalės r. sav. Kvėdarnos sen. Buišių k., V. Nognienės sodyba. Atidengtas 1991 m. spalio 6 d. V. Almonaičio nuotr., 1998 m.

Vakarų Lietuvos partizanų sritis, Atlasas.
V., 2010, LGGRTC, p. 106, 269.